

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 20Csp/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122203574
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3122203574.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: P. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. J., O. XX/X, o zaplatenie 2.149,76 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanému súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 26.5.2022 domáhal, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 2.149,76 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.149,76 Eur od 22.7.2021 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzavreli dňa 15.5.2018 žalovaný s Tatra bankou, a.s. (ďalej aj „banka“), poskytla banka žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach (VOP), ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere. Zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 497 Obchodného zákonníka, zákona č. 129/2010 Z.z. a zmluva o úvere je absolútnym obchodom. Žalovaný porušil svoje povinnosti podľa zmluvy, pretože napriek výzvam pôvodného veriteľa neplnil pohľadávku riadne a včas. Pôvodný veriteľ pohľadávku zo zmluvy o úvere voči žalovanému postúpil žalobcovi na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.7.2021. Pohľadávka ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu vo výške 2.149,76 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2.149,76 Eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky nevykonal žiadne úhrady pohľadávky. Žalobca si uplatňuje zákonný úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka počnúc dňom 22.7.2021, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Na výzvu súdu žalobca v písomnom podaní zo dňa 6.11.2022 uviedol, že na základe zmluvy o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb a zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania zo dňa 15.5.2018 bol žalovanému vedený bežný účet a poskytnuté povolené prečerpanie do výšky 3.500 Eur s úrokovou sadzbou 18,90%. Zmluva o povolenom prečerpaní bola dohodnutá na dobu neurčitú. Všetky pohyby, ktoré po vyčerpaní vlastných prostriedkov na účte klient uskutoční, sa stávajú predmetom úveru. Povolené prečerpanie sa môže opakovať, čiže keď predchádzajúcu pôžičku splatí, t.j. navýši stav svojho bežného účtu o čiastku, ktorá bola požičaná a o sumu úrokov a môže z princípu revolvingu znova využiť čerpanie prostriedkov do mínusu. Revolving je možnosť čerpať poskytnuté zdroje opakovane, bez nutnosti znova žiadať banku o povolenie čerpania prostriedkov. Keďže nebolo dojednané plnenie v splátkach, nie je možné uplatniť ustanovenia § 565

Občianskeho zákonníka a ani ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. K splatnosti pohľadávky došlo v súlade s ustanovením § 563 Občianskeho zákonníka uplynutím lehoty 5 dní, ktorá bola žalovanému uložená výzvou na zaplatenie zo dňa 7.11.2019. Žalovaný dňa 19.8.2019 uskutočnil výber z bankomatu v sume 1.500,- Eur. Nakoľko disponoval vlastnými prostriedkami len vo výške 303,02 Eur, žalovaný z prostriedkov úveru čerpal sumu 1.196,98 Eur. Žalobca rozpísal obraty na účte, ktoré vykonal žalovaný od 19.8.2019. Celkové debetné operácie na účte predstavujú 180.929,98 eur, a kreditné operácie žalovaného predstavujú celkovú sumu 178.780,22 Eur, pričom rozdiel týchto súm predstavuje žalovanú sumu 2.149,76 Eur. Žalovanému bol vyúčtovaný úrok vo výške 141,66 Eur pri dohodnutej sadzbe 18,90% ročne a poplatky vo výške 39 Eur, zahŕňajúce poplatok za balík produktov a služieb 14 Eur (2 x 3,50 Eur + 7 Eur), poplatok za transakciu v sume 10 Eur, poplatok za vymáhanie pohľadávky v sume 15 Eur. K skúmaniu schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. žalobca poukázal na čl. III ods. 2 Odporúčania Národnej banky Slovenska č. 1/2014 zo dňa 7.10.2014: „Retailovým úverom úver poskytnutý bankou fyzickej osobe s výnimkou kreditných kariet a prečerpaní bežného účtu, bez ohľadu na zabezpečenie alebo účel použitia úveru a s výnimkou úverov na podnikanie poskytnutých fyzickým osobám - podnikateľom. Pokiaľ v texte nie je uvedené inak, pod úverom sa rozumie retailový úver.“ Z uvedeného znenia odporúčania je zrejmé, že postupca (pôvodný veriteľ) nemal povinnosť posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Ďalej žalobca poukázal na predložené osvedčenie pôvodného veriteľa Tatra banka, a.s. o skúmaní bonity žalovaného. Výška čistého príjmu žalovaného bola 1.800 Eur, a bola overená z interných zdrojov, a to obrátov na bežnom účte. Žalovaný mal ďalšie úverové splátky vo výške 279 Eur, výška novej splátky v sume 100 Eur. Žalovanému teda aj po schválení úveru zostávala dostatočná finančná rezerva vo výške 1.421 Eur. Veriteľ teda neporušil odbornú starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver. Podľa žalobcu jeho právny predchodca dodržal všetky podmienky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Nakoľko bol žalovaný v čase postúpenia pohľadávky aj napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, bola pohľadávka na žalobcu postúpená v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Výzvou zo dňa 7.11.2019 bol žalovaný bankou vyzvaný k úhrade pohľadávky vo výške 70,01 eur. Žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 28.3.2018, sp. zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24.4.2018, sp. zn. 1Obdo 92/2018 zo dňa 20.11.2019, v ktorých Najvyšší súd SR vykladal podmienky platnosti postúpenia pohľadávky banky na tretiu osobu a uzavrel, že tými sú písomná výzva banky na splnenie omeškaného záväzku, nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie svojho záväzku voči banke po odoslaní tejto výzvy na úhradu. Všetky tieto podmienky splnené boli, pretože žalovaný bol v omeškaní viac ako 90 dní po doručení výzvy banky na úhradu omeškanej pohľadávky zo dňa 7.11.2019. Žalobca má za to, že predmetný prípad zároveň predstavuje výnimku z obmedzenia banky postúpiť pohľadávku, nakoľko súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 28.3.2018. Pôvodný veriteľ nedisponuje podacím hárkom ani doručenkou k poslednej výzve na zaplatenie zo dňa 7.11.2019. Keďže žalovaný nespochybnil, že mu bola doručená uvedená výzva, považujú sa skutkové tvrdenia žalobcu o nedoručení výzvy za nesporné v zmysle § 151 ods. 1 CSP.

3. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril. Žaloba mu bola doručená uplynutím 15 dní od zverejnenia oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu, webovej stránke súdu v zmysle § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý postup súd zvolil z dôvodu, že napriek vykonanému šetreniu nebola zistená adresa, na ktorej by žalovaný preberal poštové zásielky.

4. Strany boli na pojednávanie riadne a včas predvolané. Žalovaný bol predvolaný podľa § 106 ods. 1 písm. a/ CSP z adresy jeho bydliska evidovanej v Registri obyvateľov Slovenskej republiky, a podľa § 111 ods. 3 CSP sa predvolanie považuje za doručené dňom jeho vrátenia súdu, keďže žalovaný ho neprevzal v odbernej lehote. Vec bola prejednaná podľa § 180 CSP v neprítomnosti žalovaného a v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu, ktorí s tým súhlasili. Strany o odročenie pojednávania nežiadali.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, pokusu o zmier zo dňa 5.5.2022 s podacím hárkom, zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.7.2021, prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, zmluvy o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu a zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania zo dňa 15.5.2018, všeobecných obchodných podmienok Tatra banky, a.s. účinných od 13.1.2018 („VOP“), obchodných podmienok Tatra banky, a.s. k

sporiacemu systému, obchodných podmienok Tatra banky, a.s. k elektronickému bankovníctvu, výzvy na zaplatenie zo dňa 7.11.2019, platobnej histórie, oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 28.7.2021, správ o pobyte žalovaného, vyjadrenia žalobcu zo dňa 6.11.2022 , príloh tohto vyjadrenia, podania žalobcu zo dňa 10.11.2022.

6. Z. uzavrel dňa 15.5.2018 s Tatra bankou, a.s. zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu a zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania (ďalej aj „zmluva o úvere“), predmetom ktorej bolo otvorenie a vedenie bežného účtu IBAN: U E. E. XXXX XXXX XXXX v prospech žalovaného ako majiteľa účtu, a poskytnutie bezúčelového kontokorentného spotrebiteľského úveru k tomuto bežnému účtu - voliteľné prečerpanie splatné na požiadanie (ďalej len „úverový rámec“ alebo „voliteľné prečerpanie“). V zmluve bola dohodnutá výška voliteľného prečerpania 3.500 Eur v súlade s obchodnými podmienkami Tatra banky, a.s. pre voliteľné prečerpanie. Výška úrokovej sadzby bola variabilná, t.č. vo výške 18,90% ročne s možnosťou jej zmeny podľa bodu 2.4 úverovej zmluvy. Splatnosť úrokov bola mesačne, vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca. Výška odplaty bola 18,90% a výška najvyššej prípustnej odplaty 45,28%. Splatnosť voliteľného prečerpania bola dohodnutá nasledovne: deň, kedy veriteľ požiada o splatenie tohto úveru v zmysle bodu 4.1 úverovej zmluvy, alebo 31. deň nepretržitého trvania nepovoleného prečerpania, alebo deň ukončenia zmluvy o účte/úverovej zmluvy, alebo deň poskytnutia iného typu kontokorentného úveru dlžníkovi veriteľom alebo deň vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka, alebo deň, kedy sa veriteľ dozvie o smrti dlžníka, pričom platí deň, ktorý nastane skôr.

7. Výzvou zo dňa 7.11.2019 Tatra banka, a.s. vyzvala žalovaného na úhradu pohľadávky z nepovoleného prečerpania na účte č. XXXXXXXXXX v sume 70,01 Eur, do 5 kalendárnych dní s upozornením, že ak žalovaný dlh neuhradí, banka môže zrušiť rámec voliteľného prečerpania a požiadať s splatenie voliteľného prečerpania.

8. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

14. Podľa § 526 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o úvere (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

16. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

17. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), c), d), e), g) a u),
- b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,
- c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

18. Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka Zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

19. Podľa § 710 Obchodného zákonníka Ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

20. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z.z.“) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

21. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že dňa 15.5.2018 bola medzi Tatra bankou, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o bežnom účte podľa § 708 Obchodného zákonníka a zmluva o povolenom prečerpaní bežného účtu podľa § 710 Obchodného zákonníka, z

ktorej vyplýval záväzok banky na bežnom účte žalovaného vykonávať platobné operácie nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte až do výšky úverového rámca povoleného prečerpania a záväzok žalovaného peňažné prostriedky čerpané z tohto úverového rámca vrátiť banke spolu s úrokom v dohodnutej úrokovej sadzbe. Ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný obsah zmluvy a obchodných podmienok pred jej podpisom podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že banka vzorový text zmluvy, obchodných podmienok používala vo viacerých prípadoch pri poskytovaní úverov iným spotrebiteľom. Žalovanému poskytol finančné prostriedky veriteľ v rámci jeho podnikateľskej činnosti a žalovaný pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ, čo vyplýva aj z jeho označenia v zmluve. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu aj v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, keďže žalovanému bol úver poskytnutý na jeho osobnú potrebu, a banka úver poskytla ako podnikateľ, keďže predmetom jeho podnikateľskej činnosti je poskytovanie úverov na základe bankového povolenia. Súčasťou zmluvy boli VOP. V danom prípade ide o úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie banky, ako to vyplýva z čl. II úverovej. V zmysle § 1 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27 zákona č. 129/2010 Z.z..

22. Pred vyhodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel zaoberať tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplata peňažnej pohľadávky proti žalovanému na základe predmetnej zmluvy o úvere. Aktívna vecná legitimácia v občianskom súdnom konaní znamená oprávnenie účastníka vyplývajúce mu z hmotného práva. Aktívnu vecnú legitimáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Pasívne legitimovaný je v konaní nositeľ subjektívnej povinnosti, vyplývajúcej z hmotného práva, splnenia ktorej povinnosti sa žalobca domáha. Imanentnou súčasťou rozhodovania súdu je posudzovanie aktívnej a pasívnej vecnej legitimácie v konaní. Súd vecnú legitimáciu sporových strán skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

23. Žalobca tvrdil, že pohľadávku so všetkými právami s ňou spojenými z úverovej zmluvy zo dňa 15.5.2018 nadobudol od veriteľa Tatra banka, a.s. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.7.2021. Prejav vôle Tatra banky, a.s. postúpiť pohľadávku z úverovej zmluvy zo dňa 15.5.2018 na žalobcu vyplýva z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.7.2021, prílohy k nej, ako aj z oznámenia Tatra banky, a.s. zo dňa 28.7.2021 o postúpení pohľadávky adresovaného žalovanému.

24. Súd preskúmal, či bol dodržaný postup podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Toto zákonné ustanovenie definuje podmienky, za akých možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou (žalobca). Prvá veta uvedeného zákonného ustanovenia definuje dve takéto podmienky, z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržitú viac než 90 dní trvajúcu omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Ak tieto podmienky kumulatívne splnené nebudú, zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 26/2017 zo dňa 28.3.2018). Z uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu SR vôbec nevyplýva záver, ktorý uvádzal žalobca v podaní zo dňa 6.11.2022, a podľa ktorého, v predmetnej veci údajne neplatia uvedené podmienky potrebné pre postúpenie, pretože omeškanie klienta s úhradou jeho záväzku trval čas presahujúci jeden rok. V ustanovení § 92 ods. 8 vety druhej zákona č. 483/2001 Z.z. sa uvádza: Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Najvyšší súd SR poskytol výklad aj k druhej vete ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., podľa ktorého druhá veta obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; a upravuje tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku trval zákonom kvalifikovaný čas presahujúci

jeden rok. Z druhej vety uvedeného zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že sa bude aplikovať len vtedy, ak klient pred postúpením pohľadávky uhradí omeškaný záväzok, čo nie je tento prípad, keďže žalobca netvrdil, že žalovaný zaplatil omeškaný záväzok z úverovej zmluvy pred postúpením pohľadávky na žalobcu. Zakaždým teda musia byť splnené uvedené dve podmienky stanovené v prvej vete tohto zákonného ustanovenia, a navyše podľa druhej vety tohto zákonného ustanovenia banka nemôže postúpiť pohľadávku ani vtedy, keď klient uhradil omeškaný peňažný záväzok pred postúpením pohľadávky, ale táto tretia podmienka sa neuplatní vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Aj keď omeškanie klienta presiahlo jeden rok, pre platné postúpenie pohľadávky musia byť vždy splnené dve podmienky vyplývajúce z prvej vety ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.. Súd zistil, že v danom prípade nebola naplnená podmienka písomnej výzvy banky dlžníkovi na zaplatenie dlhu pred postúpením pohľadávky tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách a jej doručenia žalovanému. Súd nepovažuje výzvu banky zo dňa 7.11.2019 za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Výzva v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách musí byť kvalifikovaná. Zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, avšak z obsahu a zmyslu tohto zákonného ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní a upozorniť ho, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt bez súhlasu dlžníka. Účelom takejto výzvy je ochrana klienta pred postúpením bankovej pohľadávky na iný subjekt. Cieľom je, aby bol spotrebiteľ vo výzve upozornený nielen na omeškanie s úhradou pohľadávky, ale aj na jeho následok v podobe postúpenia bankovej pohľadávky na inú osobu a vytvoriť tak spotrebiteľovi priestor na možnosť zvrátiť postúpenie pohľadávky tým, že omeškanú pohľadávku banke v dodatočne stanovenej lehote uhradí. Z obsahu výzvy banky zo dňa 7.11.2019 je zrejmé, že jej účelom malo byť upozorniť žalovaného na to, že ak v stanovenej lehote neuhradí nepovolené prečerpanie na účte, bude banka požadovať zaplatenie celého voliteľného prečerpania naraz, a z toho bude žalovanému vyplývať povinnosť uhradiť celú nesplatenú pohľadávku naraz. V danej výzve nie je uvedené, že ak žalovaný neuhradí pohľadávku v lehote 90 dní, tak banka postúpi pohľadávku zo zmluvy o úvere na iného veriteľa, teda nie sú v nej uvedené podstatné náležitosti, ktoré vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Písomnosti vyhotovované veriteľom a doručované dlžníkovi podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (teda v súvislosti s vyhlasovaním mimoriadnej splatnosti úveru) a písomnosti vyhotovované veriteľom a doručované dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (teda v súvislosti s osobitnými podmienkami postupovania pohľadávok) sa navzájom nenahrádzajú, ani nekonzumujú, keď účel každej z nich a aj z toho plynúci obsah každej z nich je odlišný. Preto súd výzvu banky zo dňa 7.11.2019 nepovažuje za kvalifikovanú, jej obsah nezodpovedá účelu a zmyslu § 92 ods. 8 zákona o bankách a ani z nej nevyplýva úmysel banky vyhotovovať ju v súvislosti s postúpením pohľadávok, ku ktorému banka pristúpila až dňa 21.7.2021, t.j. po 20 mesiacoch po zaslaní tejto výzvy. K rovnakému právnomu záveru dospeli v obdobných právnych veciach aj Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 11CoCsp/21/2020 zo dňa 29.07.2020 a Krajský súd v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 6CoCsp 16/2022 zo dňa 17.5.2022. Písomné oznámenie postupcu (banky) o postúpení pohľadávky zo dňa 28.7.2021 adresované žalovanému tiež nie je výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže táto písomnosť je realizovaná až po tom, čo došlo k postúpeniu pohľadávky a tiež nie je podľa obsahu výzvou na úhradu. Absencia riadnej výzvy na úhradu dlžníkovi pred postúpením pohľadávky preto spôsobuje nenaplnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky podľa kogentného ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca v danom prípade nepreukázal, že výzvu zo dňa 7.11.2019, resp. inú výzvu na zaplatenie omeškanej pohľadávky z úverovej zmluvy banka naozaj žalovanému doručila, resp. ju žalovanému odoslala. Žalobca nenavrhol vykonať žiaden dôkaz na preukázanie toho, že takáto výzva bola odoslaná, resp. doručená žalovanému. Na výzvu súdu na predloženie písomnej výzvy banky a dokladu o jej doručení žalovanému žalobca reagoval v podaní zo dňa 6.11.2022 tak, že po dopytovaní banky bolo zistené, že doklad o odoslaní, resp. doručení výzvy zo dňa 7.11.2019 žalovanému sa nezachoval a inú výzvu banky nešpecifikoval. Súd uvádza, že bolo v záujme veriteľa, aby kvalifikovanú výzvu zasielal dlžníkovi takým spôsobom, aby to bolo preukázateľné, a aby doklad o odoslaní (poštový podací lístok), resp. doručení výzvy (doručenku) dlžníkovi uschovával pre prípad jeho potreby v budúcnosti. Ako už bolo uvedené súd bol povinný skúmať existenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z úradnej povinnosti, aj keď žiadna strana nenamieta nedostatok vecnej legitímácie sporovej strany (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009) a preto neobstoja tvrdenia žalobcu, že súd mal považovať doručenie výzvy banky zo dňa 7.11.2019 žalovanému za nesporné z dôvodu, že žalovaný nenamieta, žeby mu táto výzva nebola doručená. Zároveň súd vo výzve zo dňa 19.10.2022 doručenej žalobcovi, aby predložil písomnú výzvu banky a doklad o jej doručení žalovanému dal na vedomie, že

tieto listiny sú potrebné pre vyhodnotenie danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, z čoho vyplýva, že žalobcovi muselo byť zrejmé, že súd z obsahu spisu považoval za nepreukázané splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky a z tohto dôvodu dal možnosť žalobcovi, aby preukázal, že banka pred postúpením pohľadávky na žalobcu splnila zákonné podmienky, a do úvahy prichádzala i možnosť ustálenia nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a preto nemôže sa jednať o prekvapivé rozhodnutie, ak súd za tejto situácie žalobu z uvedeného dôvodu zamietne, ako to naznačoval žalobca v jeho podaní zo dňa 10.11.2022. Súd dodáva, že ak by aj bola táto výzva doručená žalovanému, podľa jej obsahu sa nejedná o kvalifikovanú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

25. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti je zmluva o postúpení pohľadávky vo vzťahu k žalovanému neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, konkrétne pre rozpor s ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávok nenadobudol pohľadávku voči žalovanému na zaplatenie nesplateného zostatku úveru poskytnutého formou povoleného prečerpania z predmetnej zmluvy o úvere. Žalobcovi z tohto dôvodu chýba aktívna vecná legitímácia v konaní.

26. Súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania výrokom I. žalobu v celom rozsahu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 255 ods. 2 CSP Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

29. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol a preto vzhľadom na zásadu úspechu vzniklo úspešnému žalovanému podľa § 255 ods. 1, 2 CSP právo na náhradu trov konania. Keďže z obsahu spisu nevyplýva, žeby žalovanému vznikli nejaké trovy konania, súd podľa § 262 ods. 1 CSP výrokom II. žalovanému nepriznal voči žalobcovi náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 127 ods. 1 CSP v odvolaní treba uviesť tieto všeobecné náležitosti: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.